

**UCHWAŁA NR LXI/1279/23
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 30 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025” za 2022 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r., poz. 40) w wykonaniu uchwały nr XXXI/665/21 Rady Miasta Katowice z dnia 4 lutego 2021r. w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025”.

**Rada Miasta Katowice
uchwala:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2022 roku „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr LXI/1279/23

Rady Miasta Katowice

z dnia 30 marca 2023 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2021 - 2025 ZA 2022 ROK**

Rozdział I Cel główny programu – cele szczegółowe	3
Priorytet 1. Profilaktyka oraz edukacja, podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn, skutków przemocy i kształtowanie konstruktywnych postaw wobec zjawiska przemocy w rodzinie	3
Priorytet 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	9
Priorytet 3. Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	15
Priorytet 4. Doskonalenie strategii i modelu współpracy służb, instytucji, organizacji pozarządowych i kościołów lub związków wyznaniowych w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	17
Priorytet 5. Profesjonalizacja działań przedstawicieli służb i instytucji w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy	19
Rozdział II Podsumowanie z realizacji programu i rekomendacje	24
Rozdział III Finansowanie programów	25

Rozdział I

Cel główny programu:

Zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i łagodzenia szkód wynikających ze zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Katowice.

Cele szczegółowe:

1. Intensyfikacja działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy w tym dzieci oraz zwiększenie dostępności do specjalistycznych form pomocy i świadczonych usług ofiarom przemocy.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz jakości współpracy podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemu przemocy w rodzinie.

Priorytet 1. Profilaktyka oraz edukacja, podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn, skutków przemocy i kształtowanie konstruktywnych postaw wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

Cele:

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Katowice.

Zmiana postaw wobec zjawiska przemocy, zmiana przekonań wynikających z mitów i stereotypów związanych z przemocą w rodzinie.

Zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie problemów związanych ze zjawiskiem przemocy domowej z uwzględnieniem mechanizmów przemocy i wskazaniem na ich społeczną szkodliwość.

Upowszechnienie informacji o obowiązujących procedurach i formach pomocy w mieście Katowice.

Zadanie 1: Opracowanie danych statystycznych umożliwiających określenie skali zjawiska przemocy w mieście Katowice i badanie skuteczności pomocy.

Realizacja zadania:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach posiada dane statystyczne dotyczące interwencji oraz świadczeń na rzecz rodzin z problemem przemocy w celu analizy skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zasobów do jego rozwiązywania, aby określić szacunkowo skalę zjawiska i zbadać skuteczność pomocy. Skalę zjawiska opracowano w oparciu o Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

Zadanie 2: Upowszechnianie wiedzy poprzez ulotki, materiały informacyjne, edukacyjne o zjawisku przemocy, formach pomocy, obowiązujących przepisach i procedurach przy wykorzystaniu instytucji, organizacji, w tym kościołów i innych związków wyznaniowych.

Realizacja zadania:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach na swoich stronach internetowych dostarcza informacji edukacyjnych i wspierających w poszukiwaniu rozwiązań odnośnie przeciwdziałania przemocy domowej. Udostępnionych jest 5 specjalistycznych ulotek adresowanych do osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej, informujących o możliwościach działania i uzyskania pomocy:

- ulotka informacyjna dla ofiar przemocy – plan bezpieczeństwa,
- ulotka informacyjna dla ofiar przemocy o miejscach i formach pomocy,
- ulotka informacyjna dla osób stosujących przemoc,
- ulotka informująca o tym, jak pomóc krzywdzonemu dziecku,
- ulotka – aplikacja Parasol – informująca o możliwości interwencji w sytuacji przemocy.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach na stronie internetowej umieścił łącznie 8 ulotek w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kierując je zarówno do osób doznających jak i stosujących przemoc w rodzinie oraz świadków przemocy.

W placówkach edukacyjnych na tablicach ogłoszeń, zawieszanych zwyczajowo w korytarzach szkół, eksponowane są ulotki dotyczące oferty Specjalistycznej Poradni Rodzinnej, Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Katowicach oraz rejonowych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych właściwych dla obwodu, w którym znajduje się szkoła, tj.: Poradni nr 1, nr 2, nr 3 oraz nr 5, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Katowicach oraz innych instytucji udzielających wsparcia dzieciom, młodzieży i rodzicom. Na tych tablicach, obok numeru telefonu straży pożarnej i pogotowia ratunkowego zamieszcza się również numer telefonu zaufania dla dzieci i dorosłych (informacja także w języku ukraińskim). Jednocześnie na stronie internetowej Miasta w zakładce edukacja, znajdują się informacje dotyczące miejsc, w których można uzyskać specjalistyczną pomoc w związku z doświadczaniem różnych form przemocy.

Poradnie na swoich stronach internetowych, profilu Facebook oraz w samych placówkach również upowszechniają ulotki oraz materiały edukacyjne o zjawisku przemocy, formach pomocy, obowiązujących przepisach i procedurach przy wykorzystaniu instytucji oraz organizacji, w tym kościołów i innych związków wyznaniowych.

Materiały edukacyjne oraz informacje o miejscach udzielania pomocy specjalistycznej, upowszechniane są także na spotkaniach z rodzicami organizowanych w poradniach.

Na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 3 udostępniono także ulotkę „Strefa zmiany”, dotyczącą bezpłatnego poradnictwa obywatelskiego, pomocy prawnej i mediacji, a na stronie internetowej Poradni zamieszczono scenariusze zajęć dla nauczycieli i wychowawców dotyczące np. „Radzenie sobie ze złością”, „Radzenie sobie z prowokacyjnymi zachowaniami”, czy „Profilaktyki uzależnień”. Ponadto Zespół koordynatorów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 5 opracował plakat i ulotkę dotyczące promocji zdrowia psychicznego, zawierające treści wzmacniające kompetencje i podnoszące świadomość. Opracowane materiały zostały przekazane do szkół w wersji drukowanej i elektronicznej, celem szerokiego rozpropagowania.

Zadanie 3: Realizacja programów profilaktycznych, adresowanych do osób dorosłych, rodziców oraz dzieci i młodzieży szkolnej, w tym osób z grup ryzyka, nt. problematyki przemocy w rodzinie i metod wychowawczych bez użycia przemocy. Udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci.

Realizacja zadania:

Wydział Edukacji realizował programy profilaktyczne, ze względu na trwającą pandemię ponownie realizowane były z dostosowaniem do aktualnych warunków. Działania profilaktyczne podejmowane w ramach „Programu Profilaktyki Rówieśniczej w Katowicach” w placówkach oświatowych miasta Katowice w roku szkolnym 2021/2022 obejmowały:

- „Dzień Bezpiecznego Internetu”, w ramach którego ogłoszony został konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych pn.: „#Nie lajkuj hejtu”. Celem konkursu było podniesienie bezpieczeństwa w Internecie, zapobieganie cyberprzestępstwom, w tym przemocy oraz mowie nienawiści. Promowanie zachowań chroniących przed zagrożeniami w Internecie, w tym antydyskryminacyjnych oraz rozwijających umiejętności tolerancji. Zadanie polegało na wykonaniu infografiki lub spotu/animacji informującej o wybranym zagrożeniu w Internecie, a także prezentacja propozycji zachowań chroniących przed tego rodzaju zagrożeniami.
- „VII Konkurs i Przegląd Spotów Profilaktycznych”, wyłaniający najlepsze filmy propagujące kształtowanie otwartości na potrzeby i wartości ludzi, modę na życie bez uzależnień, troskę o drugiego człowieka, jego zdrowie i bezpieczeństwo, promujący zdrowie psychiczne i fizyczne, a także bezpieczeństwo w relacjach z ludźmi, rozwijanie umiejętności pracy w zespole i zainteresowania artystyczne uczniów. Temat przewodni tegorocznego konkursu: „Uważni i Odważni”.
- „VII Święto Profilaktyki - Katowice 2022, stanowiące podsumowanie najważniejszych programów i projektów profilaktycznych skierowanych do młodzieży, realizowanych w danym roku szkolnym w katowickich szkołach. Temat przewodni tegorocznej edycji projektu: „Uważni i Odważni”.
- Miejskie Programy Profilaktyczne: „Bezpieczne Dziecko - Przyjaciół Sznupka”/„Bezpieczny Nastolatek” oraz „Bezpieczna Młodzież”.

Program skierowany był do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych - link do szczegółowej informacji: [Rok szkolny 2021/2022 \(katowice.eu\)](http://Rok%20szkolny%202021/2022%20(katowice.eu)).

- realizacja programów profilaktycznych, oddziaływań prewencyjnych adresowanych do osób dorosłych, rodziców oraz dzieci i młodzieży szkolnej, w tym osób z grup ryzyka, nt. problematyki przemocy w rodzinie, metod wychowawczych bez użycia przemocy oraz udzielania specjalistycznej pomocy w zakresie promowania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci.

W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 5 wdrożono: program profilaktyki zdrowia psychicznego „Spójrz inaczej” realizowany w szkołach podstawowych oraz drugą edycję projektu profilaktycznego „Razem Razniej”, którego celem było wspieranie prawidłowego rozwoju uczniów i zapobieganie problemom zdrowia psychicznego oraz ryzykownym zachowaniom młodzieży. Celem promocji, świadomości i ochrony zdrowia jest nie tylko aktualne wzmocnienie zdrowia i dobrostanu dzieci i młodzieży, ale także dbanie o ich zdrowie i kondycję w przyszłości jako osób dorosłych.

Cyklicznie prowadzono przez Specjalistyczną Poradnię Rodzinną „Szkołę dla Rodziców” mającą na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych i podnoszenie świadomości rodziców w zakresie przyczyn i skutków przemocy.

Stała była współpraca poradni ze środowiskiem lokalnym i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny.

Odbywały się warsztaty profilaktyczno-edukacyjne z dziećmi i młodzieżą katowickich szkół, dotyczące przeciwdziałania przemocy rówieśniczej oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Prowadzono warsztaty oraz prelekcje dla dzieci i młodzieży, w tym m.in.: „ABC emocji” - zajęcia dla dzieci doskonalące rozpoznawanie i nazywanie emocji, „Rozumienie natury ludzkiej: Jak bierni obserwatorzy mogą stać się bohaterami? I ty możesz zostać bohaterem” - warsztaty dotyczące rozwiązywania konfliktów, „Poznajemy bezpieczne zasady”, „Problemy okresu dorastania” - interwencja kryzysowa, „Szacunek wobec innych” - integracja zespołu klasowego, „Odkrywamy pozytywną siłę naszej grupy”, „Szanujemy się w mojej klasie”, „Wszyscy jesteśmy ważni. O przemocy rówieśniczej”, „Moje emocje” - zajęcia integracyjne, „Bezpieczni w sieci - uzależnienie”, „Poznajemy uczucia”, „Ja w klasie”, „Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży”, „Lekcje z emocjami”, „Radzenie sobie ze stresem”, „Pozytywna siła naszej klasy”, „Współpraca się opłaca”, „Rejs, część I i II - panowanie nad emocjami”, „Konflikty i mediacje”, „Tajemnice duże i małe”, „Wyzwania dorosłości”, „Projekt bohaterskiej wyobraźni profesora Ph. Zimbardo”, „Nasze zasady”, „Co to znaczy być życzliwym?”, „Zgodna współpraca w grupie”, „Mój przyjaciel Necio”, „Konflikt w klasie - o co i dlaczego?”, „Wpływ mediów na samoocenę”, „Każdy z nas jest wyjątkowy”, „Profilaktyka uzależnień - dopalacze”, „Rozwiązywanie konfliktów”, „Inny nie znaczy gorszy”, „Integracja, komunikacja, asertywność”, „W kręgu emocji”, „Bądź przyjacielem i miej przyjaciela”, „Emocje w zespole klasowym”, „Kultura osobista” oraz zajęcia integracyjne dla uczniów z Ukrainy.

Przez jednego z koordynatorów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 5 opracowany został scenariusz zajęć/warsztatów „Uważni i odważni” mający na celu: promowanie zdrowych postaw w zakresie samoobserwacji kondycji psychicznej, normalizowania troski o własne zdrowie psychiczne, rozwijania kompetencji w zakresie poszukiwania wsparcia w kryzysach zdrowia psychicznego. Zajęcia prowadzone były przez koordynatorów projektu na terenie Pałacu Młodzieży, dla grup ok.30-32 osób. Zostało zrealizowanych 15 warsztatów grupowych dla uczniów z 9 szkół podstawowych oraz 1 warsztat wraz ze szkoleniem z zakresu Interwencji Kryzysowej dla 18 nauczycieli. Ogółem w warsztatach wzięło udział 403 uczniów.

Specjalistyczna Poradnia Rodzinną: przeprowadziła w IV Liceum Ogólnokształcącym im. gen. Stanisława Maczka w Katowicach warsztaty z nauczycielami, rodzicami i dziećmi na temat „Radzenie sobie z trudnymi elementami komunikacyjnymi na płaszczyźnie szkoła - rodzic - dzieci” oraz zorganizowała:

- 4 warsztaty w różnych klasach dla rodziców pn. „Gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach rodzinnych i relacyjnych?”;

- spotkania informacyjno-szkoleniowe dla rodziców na terenie placówek, tj. m.in.: „Metody skutecznego uczenia i motywowania”, „Jak radzić sobie z lękiem i trudnymi emocjami”, „Rodzic jako doradca zawodowy”, „Jak gospodarować czasem wolnym”, „Gdy nastolatek widzi świat w ciemnych kolorach. Symptomy trudności emocjonalnych dzieci i młodzieży”, „W świecie nastolatka. Specyfika dojrzwania, radzenie sobie z trudnymi zachowaniami dzieci z uwzględnieniem funkcjonowania w sytuacji pandemii”, „W świecie nastolatka. Racja, czy relacja. Budowanie pozytywnej relacji z dorastającym dzieckiem”, „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w świecie nowoczesnych technologii”, „Trudności wychowawcze w świetle pandemii COVID-19”;
- poradnictwo dla nauczycieli na terenie placówek i na terenie poradni oraz pomoc w rozwiązywaniu doraźnych problemów.

W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1 cyklicznie organizowane są zajęcia dla dzieci młodszych pn. „Metoda Dobrego Startu”, Trening Umiejętności Społecznych oraz zajęcia dla dzieci przejawiających zaburzenia w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym, które ukierunkowane są na niwelowanie występujących zaburzeń w rozwoju psychoruchowym, motywacyjnym i emocjonalnym.

Dla starszych dzieci w Poradni organizowane są zajęcia z socjoterapii przeznaczone dla uczniów szkół podstawowych. Prowadzone są także zajęcia na terenie Domu Aniołów Stróżów i Świetlicy Środowiskowej św. Jacka, gdzie uczęszczają dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo lub mających problemy rodzinne.

Pracownicy poradni brali udział w posiedzeniach Grup Roboczych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - „Niebieska Karta”.

Podejmowano działania mediacyjne i interwencję kryzysową zgodnie z potrzebami placówek, tj. w związku z izolacją i następstwami przedłużającego się stanu pandemii, tragicznej śmierci nastolatków, czy pojawieniem się dużych problemów wynikających z kryzysu wojennego i pojawienia się bardzo dużej ilości dzieci i młodzieży oraz ich rodzin - uchodźców z Ukrainy.

Rozpowszechniano wiedzę i informację o procedurach postępowania (np. „Niebieska Karta”) w sytuacjach stosowania przemocy oraz miejscach uzyskania pomocy i wsparcia dla rodziny.

Prowadzono indywidualną terapię psychologiczną dla dzieci i młodzieży (ofiar przemocy oraz sprawców przemocy) oraz spotkania terapeutyczne dla rodzin w sytuacji kryzysu, występowania zjawisk i zachowań o charakterze przemocowym.

Organizowano zajęcia z uczniami i nauczycielami mająca na celu wspieranie kondycji psychicznej dzieci i młodzieży. Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przeprowadziła dla dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Tadeusza Kościuszki i XIV Liceum Ogólnokształcącego im. mjr Henryka Sucharskiego w Katowicach, cykliczne zajęcia: „Dlaczego warto być dobrym dla siebie?” zawierające techniki relaksacyjne oraz w Szkole Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Tadeusza Kościuszki w Katowicach, także zajęcia: „Radzenie sobie ze stresem”.

Poradnie podejmowały interwencje w sytuacji rozpoznawania przemocy, w tym zakładanie „Niebieskiej Karty”.

Organizowano pomoc uczniom z trudnościami w nauce (zajęcia wyrównawcze, fakultatywne, spotkania z pedagogiem).

Pracownicy poradni brali udział w szkoleniach doskonalących, tj. m.in.: „Uczeń z nie tożsamością płciową”, „Zachowania suicydalne dzieci i młodzieży”.

Prowadzono grupy wsparcia dla nauczycieli np.: „Radzenie sobie z zespołem klasowym, rozwiązywanie konfliktów, motywowanie do współpracy”, „Radzenie sobie ze stresem”.

W ramach Katowickiego Zespołu Doskonalenia Logopedów, działającego przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 1, organizowane są spotkania warsztatowo-szkoleniowe (przy współpracy z Instytutem Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach), tj. m.in.: wsparcie dziecka z mutyzmem wybiórczym w wyniku traumy, „Jak pracować z dzieckiem dwujęzycznym i dwukulturowym” oraz „Ciało człowieka jako całość - koncepcja taśm anatomicznych”.

Odbывała się stała współpraca z psychologami, pedagogami i logopedami przedszkolnymi oraz szkolnymi, w tym w sposób szczególnie kontynuowana w 2022 roku (czas pandemii - ograniczenia w funkcjonowaniu

placówek oświatowych, a tym samym ograniczenia w kontaktach rówieśniczych, izolacja społeczna, trudności w relacjach międzyludzkich, trudności w motywowaniu do pracy, trudności w relacjach rodzinnych oraz w związku z konfliktem wojennym).

Organizowano warsztaty dla rodziców nt. złości, zachowań agresywnych, przemocy i innych zachowań trudnych.

Prowadzono badania diagnostyczne na potrzeby MOPS.

Organizowano spotkania i szkolenia w ramach grupy wsparcia psychologów i pedagogów przedszkolnych oraz nauczycieli wychowania przedszkolnego z terenu miasta Katowice, działającej przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1, tj.: „Wczesne wykrycie objawów wskazujących na możliwość wystąpienia specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu - badanie przesiewowe Skalą Ryzyka Dysleksji SRD-6”, „Budowanie skutecznej współpracy nauczyciel-rodzic”, „Dziecko z opinią lub orzeczeniem w przedszkolu”.

Prowadzono grupy wsparcia dla psychologów i pedagogów szkół ponadpodstawowych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1.

Organizowano spotkania konsultacyjno-wspierające, warsztaty i prelekcje dla rodziców (w tym online), tj. m.in.: „Wsparcie rodzicielskie dziecka w środowisku szkolnym i domowym”, „Jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice?”, „Wychowanie to wyzwanie. Jak wspierać rozwój emocjonalno-społeczny dziecka w wieku przedszkolnym?”, „Kamienie milowe w rozwoju dziecka. Co powinno zaniepokoić rodziców?”, „Przedszkolak w świecie technologii informacyjno-komunikacyjnej”, „Rozwój seksualny dzieci”, „Pokolenie always on i świat e-uzależnień”, „Rola rodziny w rozwoju młodego człowieka”.

Prowadzono mediacje rówieśnicze na terenie szkół w sytuacjach kryzysowych, sytuacjach przemocy.

Nauczyciele i rady pedagogiczne brały udział w prelekcjach, konferencjach, szkoleniach oraz warsztatach z zakresu profilaktyki uzależnień oraz zdrowia psychicznego.

Zadanie 4. Współpraca z mediami w zakresie upowszechnienia informacji i wiedzy dotyczącej przemocy domowej i wynikających z niej problemów wtórnych oraz sposobów postępowania i formach pomocy.

Realizacja zadania:

Każda z instytucji i służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie posiada informacyjne strony internetowe, gdzie można uzyskać konkretną informację o miejscach udzielających pomocy, np. Komenda Miejska Policji, Komisariaty Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej itp. W 2022 roku 9320 osób odwiedziło strony internetowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W styczniu 2022 roku Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielił wywiadu TVP3 na temat uruchomienia pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci i młodzieży.

W listopadzie i grudniu 2022 roku Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej wziął udział w cyklu audycji w Radiu Katowice (łącznie 2 audycje) zorganizowanych w zawiązku z międzynarodową kampanią społeczną „16 Dni Przeciw Przemocy Ze Względu Na Płeć”. Audycje opierały się na rozmowach ze słuchaczami.

W grudniu 2022 roku Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielił wywiadu Śląskiej Telewizji Internetowej na temat przemocy domowej i kryzysu oraz oferty pomocowej Ośrodka dla osób będących w takich sytuacjach życiowych.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 5 współpracowała z mediami w zakresie rozpowszechniania informacji i wiedzy dotyczącej przemocy domowej i wynikających z niej problemów wtórnych oraz sposobów postępowania i formach pomocy.

Natomiast pracownik Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 3 natomiast systematycznie brał udział w audycjach radiowych w Radiu eM na temat wartości, emocji, konstruktywnych metod korekcji zachowania dzieci bez uciekania się do przemocy.

Komenda Miejska Policji w Katowicach w 2022 roku podejmowała szereg działań nakierowanych na zwiększenie świadomości mieszkańców Katowic i poprawę ich bezpieczeństwa. W ramach programu edukacyjno-informacyjnego „Moc! Na Ty” zorganizowano:

- wystawę informacyjno-edukacyjną dot. przeciwdziałania przemocy seksualnej;

- seminarium „Przemoc w rodzinie – nowe wyzwania”;
- spotkania edukacyjne z młodzieżą, seniorami pod nazwą „(Nie) bezpieczne związki”;
- zajęcia z zakresu bezpieczeństwa osobistego;
- akcję profilaktyczną „krwawe mydło”;
- Happening „Biała wstążka” z okazji 16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze względu na płeć, któremu towarzyszyła wystawa fotograficzna tematycznie związana z przemocą wobec kobiet;
- zredagowano artykuł do gazety Biuletyn Roczny dla Opiekunów Osób chorych na Alzheimera, dot. przeciwdziałania przemocy;
- przedstawiciel Policji wystąpił w Miejskiej Telewizji Internetowej nt. przeciwdziałania przemocy oraz podejmowanych działań pomocowych ze strony instytucji;
- publikację spotu profilaktycznego „Zmyj krew ze swoich rąk na FB KMP Katowice”;

Ponadto w obszarze zagadnieniowym dotyczącym przemocy domowej były organizowane m.in.:

- spotkania edukacyjne w Domach Pomocy Społecznej dot. przemocy w rodzinie pn. „Dzień Babci i Dziadka”;
- prezentacja prac konkursowych „Nie bądź obojętny, reaguj na przemoc”, prezentacja plansz informacyjnych ze wskazaniem gdzie szukać pomocy. W ramach przedsięwzięcia zorganizowano wystawę antyprzemocową;
- stanowisko edukacyjno-informacyjne nt. przeciwdziałania przemocy zorganizowane dla mieszkańców Katowic na Światowym Forum Miejskim;
- stanowisko edukacyjno-informacyjne nt. przeciwdziałania przemocy na Festynie Rodzinnym dla mieszkańców os. Tysiąclecie w Katowicach;
- stanowisko profilaktyczne podczas Katowickiego Dnia Seniora.

Na stronach internetowych Komendy Miejskiej Policji w Katowicach były także publikowane artykuły oraz informacje nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki i prognozy/potrzeby

Nazwa wskaźnika	2021	2022	Prognoza/ potrzeby 2023
liczba informatorów, ulotek	z zasobów poprzednich lat	z zasobów poprzednich lat	z zasobów poprzednich lat
liczba realizowanych programów w MOPS; projektów o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym;	1	1	2
liczba osób odwiedzających strony internetowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach dotyczące obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie	10 546	9320	9320

Komentarz

Ulotki/informatory instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie są skierowane zarówno dla osób doznających, jak i stosujących przemoc w rodzinie oraz jej świadków. W 2022 roku nie kierowano ulotek informacyjnych do druku, bazując na już posiadanych. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach udostępniła stronę internetową dotyczącą pomocy w sytuacji przemocy domowej. Strona ta po dwóch latach wzrostu odnotowała w roku sprawozdawczym spadek, który może być związany z ustaniem pandemii i zwiększeniem dostępności do informacji poprzez kontakt osobisty. Natomiast forma przekazywania informacji drogą internetową o miejscach pomocy jest nadal jednym ze skuteczniejszych sposobów docierania do szerokiego grona osób uwikłanych w problem przemocy.

Koordynator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Miejska Policji, Wydział Polityki Społecznej, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne prowadzone przez miasto Katowice, organizacje pozarządowe, kościoły lub związki wyznaniowe.

Priorytet 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cele:

- Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie i członkom ich rodzin.
- Zwiększenie efektywności działań interwencyjnych, w tym prawnych nakierowanych na ochronę osób dotkniętych przemocą domową.
- Ochrona i udostępnienie specjalistycznej pomocy dziecku krzywdzonemu.

Zadanie 1: Rozszerzenie usług adresowanych do rodzin z problemem przemocy w rodzinie - udostępnienie poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego, usług w formie interwencji kryzysowej, schronienia w ramach interwencji kryzysowej, pomocy psychologicznej, w tym terapeutycznej, członkom rodzin z problemem przemocy, prowadzenia telefonu zaufania.

Realizacja zadania:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach udzielał pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych i rodzinom z problemem przemocy - ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka. Pomoc skierowana była do osób doznających przemocy (ofiary przemocy), osób stosujących przemoc (sprawców przemocy) i świadków przemocy. Z rodzinami prowadzona była systematyczna praca w oparciu o indywidualny plan pomocy socjalnej i psychologicznej. Obejmuje ona indywidualne poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne, grupowe formy poradnictwa i terapii oraz interwencji kryzysowej, w tym wizyty w środowisku. W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy ośrodek pośrednio zapewniał schronienie dla osób, które ze względu na zagrożenie nie mogły przebywać w dotychczasowych miejscach zamieszkania.

W ośrodku udzielono 643 porady specjalistyczne, 1 650 konsultacji indywidualnych oraz zorganizowano 35 spotkań rodzinnych.

Kategorie spraw	2021 rok	2022 rok
Łączna liczba klientów objętych pomocą, w tym:	845	879
Ofiary przemocy (osoby dorosłe)	231	191
Sprawcy przemocy	121	122
Dzieci	56	44
Inne kryzysy, w tym:	437	522
Konsultacje rodzinne/ grupowe (ilość spotkań)	21	35
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym	229	233

Źródło: dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS za: 2021 r., 2022 r.

W okresie od 1 marca do 30 listopada 2022 roku Miasto Katowice dofinansowywało zadanie publiczne pod nazwą „Poradnictwo specjalistyczne dla kobiet i ich dzieci dotkniętych współczesnymi formami niewolnictwa lub innymi formami przemocy” realizowane przez Stowarzyszenie „Po MOC” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej w Katowicach. Projekt stanowił kompleksową ofertę pomocy specjalistycznej dla kobiet i ich dzieci pozostających w trudnej sytuacji życiowej (m.in. ofiar przemocy, handlu ludźmi, przymusowej prostytucji). W skład kompleksowego wsparcia wchodziło m.in:

- zapewnienie informacji o promocji na temat oferowanego wsparcia wśród potencjalnej grupy docelowej,
- prowadzenie dyżurów rekrutacyjnych do projektu,
- pomoc uczestnikom projektu w autoidentyfikacji, pomoc w odnalezieniu motywacji do zmian w swoim życiu, które będą prowadzić do rozwiązania problemów życiowych,
- prowadzenie pomocy specjalistycznej obejmującej: poradnictwo prawne (konsultacje prawne, przygotowywanie pism urzędowych itp.), terapeutyczne (terapia indywidualna prowadzona przez certyfikowanego terapeutę z wieloletnim stażem),
- udzielono 153 godzin porad prawnych,

- 13 osób skorzystało z realizowanych programów terapeutycznych i edukacyjnych (terapia indywidualna) oraz 36 osób skorzystało z indywidualnych spotkań diagnozy terapeutycznej i/lub spotkań motywacyjnych. Łącznie z usług skorzystało 49 kobiet.

·W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku Miasto Katowice dofinansowywało zadanie publiczne pod nazwą: „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez udzielenie schronienia” realizowane przy ul. Krasieńskiego 21 w Katowicach przez Stowarzyszenie PoMOC dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej.

Podstawowym celem realizowanego zadania było przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez udzielenie schronienia kobietom i ich dzieciom doświadczającym przemocy, znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, przerwanie przemocy i odseparowanie od sprawcy.

Zadanie realizowane było m.in. poprzez udzielanie specjalistycznej pomocy, w zależności od potrzeb – poradnictwa psychologicznego, socjalnego lub prawnego, w ramach którego kobiety mogły skorzystać z:

- pomocy w pokonaniu trudności oraz zmniejszeniu najdotkliwszych objawów reakcji kryzysowej (lęk, napięcie, utrata poczucia bezpieczeństwa),
- informacji o dostępnych formach pomocy, a w razie potrzeby pomoc w jej zorganizowaniu, wsparcia w przewyciężaniu sytuacji kryzysowej,
- pomocy psychologicznej, terapeutycznej w formie indywidualnej i grupowej – terapia indywidualna miała na celu motywowanie i pomoc w rozpoczęciu procesu zmian, jak i edukacji w zakresie rozwiązywania problemów,
- porad prawnych - w punkcie konsultacyjnym wnioskodawcy (w wyjątkowych sytuacjach w Ośrodku) odbywały się konsultacje z prawnikiem, które obejmowały prowadzenie poradnictwa, jak i pomoc w przygotowaniu wszelakich pism oraz dokumentów w zależności od problemu i potrzeb uczestniczek zadania,
- opieka case managera – przez cały pobyt w ośrodku case manager pomagał uczestniczkom w przewyciężaniu traumy i lęków, wspierał oraz towarzyszył paniom podczas rozwiązywania trudnych sytuacji, w załatwianiu urzędowych spraw, pomagał i wspierał podczas podjęcia ważnych życiowych decyzji, motywował do podjęcia leczenia w przypadku uzależnień i/lub współuzależnień.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku Miasto Katowice finansowało zadanie publiczne pod nazwą: „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez prowadzenie telefonu zaufania” realizowane przy ul. Ks. Bpa Herberta Bednorza 22 w Katowicach przez **Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka”**.

Podstawowym celem realizowanego zadania było:

- prowadzenie telefonu zaufania, w szczególności z zakresu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przemocy domowej,
- prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia działań terapeutycznych,
- zapewnienie rozmówcom poczucia bezpieczeństwa psychicznego, zainteresowania i pomocy w rozwiązaniu przedstawionego problemu,
- udzielanie informacji o miejscach i formach pomocy specjalistycznej osobom doświadczającym przemocy oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej,
- zwiększenie dostępności oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy domowej.

Zadanie realizowane było poprzez:

- stworzenie możliwości kontaktu telefonicznego osobom potrzebującym wsparcia, informacji, porady, w przeanalizowaniu i określeniu problemu,
- dostarczenie informacji na temat realnych możliwości jego rozwiązania poprzez kierowanie do placówek profesjonalnej pomocy oraz zmotywowanie do podjęcia działań dla jego rozwiązania i uchronienia przed powstawaniem kolejnych,
- pomoc w rozpoznaniu i nazwaniu trudności, analizowaniu możliwych dla zainteresowanych sposobów postępowania w danej sytuacji, szukaniu oparcia i wsparcia w sobie i najbliższym otoczeniu.

Telefon zaufania funkcjonował codziennie w godzinach od 18.00 do 6.00 pod numerem: 694 952 067, obsługiwały go osoby przeszkolone w tym zakresie, z długoletnim doświadczeniem.

Odbiorcami usług były m. in. osoby uzależnione oraz członkowie rodzin, w których występują problemy związane z uzależnieniami oraz przemocą domową, a także wszystkie osoby, które znalazły się w sytuacji kryzysowej i szukały pomocy.

Łączna liczba przeprowadzonych rozmów telefonicznych: 2000, w tym: 274 związanych z problemami przemocy.

Zadanie 2: Realizacja edukacyjnych i terapeutycznych, grupowych programów adresowanych do osób doznających przemocy, nakierowanych na łagodzenie odroczonej szkód wynikających z doznawania przemocy.

Realizacja zadania:

·W okresie od 25 listopada do 10 grudnia 2022 roku Miasto Katowice dofinansowywało zadanie publiczne pod nazwą: „ORANGE THE WORLD Międzynarodowa akcja przeciw przemocy wobec kobiet” realizowane przez Międzynarodową Organizację SOROPTIMISTIC International Klub Silesia w Katowicach w trybie „małego grantu”. Projekt był częścią międzynarodowej kampanii przeciw przemocy wobec kobiet, w ramach której zrealizowano następujące działania:

- w dniu 8 grudnia 2022 roku w Willi Goldsteinów w Katowicach zorganizowano spotkanie dla 100 kobiet, na którym prelegenci z różnych środowisk przedstawili problematykę przemocy wobec kobiet oraz możliwości jej przeciwdziałania,
- wydrukowano i rozdystrybuowano w przestrzeni naszego miasta ulotki i plakaty promujące akcję ORANGE THE WORLD,
- zorganizowano akcję informacyjną w postaci krótkiego video na temat idei ORANGE THE WORLD za pośrednictwem monitorów umieszczonych w Tramwajach Śląskich.

Zadanie 3: Udzielanie specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy, w tym dzieciom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Realizacja zadania:

Specjalistyczną formą pomocy objęto w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach 44 dzieci, w tym pomocą psychologiczną i pedagogiczną. Praca z dzieckiem realizowana była w połączeniu z pracą z opiekunem, który nie jest osobą bezpieczną dla dziecka oraz działaniami interwencyjnymi.

·Z miejsca schronienia w ramach realizowanego zadania publicznego pod nazwą „Zapewnienie schronienia wraz z wyżywieniem dla kobiet i kobiet z dziećmi (mieszkanek Katowic), doświadczających przemocy, znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, jak również ofiar przymusowej prostytucji” skorzystało ogółem 6 dzieci (wszystkie pochodziły z rodzin z problemem przemocy), które objęte były stałym wsparciem psychologicznym połączonym z pracą z opiekunem.

Zadanie 4: Realizacja działań interwencyjnych i postinterwencyjnych w ramach procedury „Niebieskie Karty” policji, pomocy społecznej, oświaty, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ochrony zdrowia oraz koordynacja pracy Grup Roboczych:

- monitoring sytuacji rodzin z problemem przemocy w ramach procedury.

Realizacja zadania:

Działania interwencyjne w ramach procedury „Niebieskie Karty” realizowane były zgodnie z obowiązującymi przepisami. Procedura realizowana jest przez pięć podmiotów zobowiązanych przepisami znowelizowanej w dniu 10 czerwca 2010 roku ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie realizacji procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta” tj. przez: pomoc społeczną, Policję, oświatę, ochronę zdrowia oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”

Lp.	Kategorie spraw	2021 rok	2022 rok
-----	-----------------	----------	----------

1	Procedura „Niebieskie Karty” – liczba spraw łącznie prowadzonych	856	918
2	Procedura „Niebieskie Karty” – liczba spraw uruchomionych	316	374
3	Procedura „Niebieskie Karty” Policji – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	191	243
4	Procedura „Niebieskie Karty” pomocy społecznej – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	91	87
5	Wnioski o zwołanie Grup Roboczych – liczba wniosków sporządzonych i zatwierdzonych przez Zespół Interdyscyplinarny	316	374
6	Procedura „Niebieskie Karty” Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	1	0
7	Procedura „Niebieskie Karty” Oświaty – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	21	32
8	Procedura „Niebieskie Karty” Ochrony Zdrowia – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	12	12
9	Liczba spotkań Grup Roboczych	1031	1378
10	Liczba zakończonych „Niebieskich Kart”	318	400

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za: 2021r., 2022r.

·Na terenie miasta działało 10 stałych Grup Roboczych. Koordynatorzy grup odpowiedzialni byli za organizowanie spotkań Grup Roboczych. W roku sprawozdawczym zorganizowano 1 378 spotkań Grup Roboczych, których zadaniem było planowanie działań postinterwencyjnych, monitoring sytuacji w rodzinie pod kątem bezpieczeństwa, organizowanie pomocy rodzinie z problemem przemocy.

·W ramach działań Grup Roboczych w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej zapraszano osoby wskazane jako doznające przemocy domowej – realizacja spotkań w ramach karty C procedury „Niebieskie Karty”. Na spotkania Grup Roboczych zgłosiło się 90 osób doznających przemocy w rodzinie.

·Monitorowano sytuację rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty” w trakcie jej prowadzenia oraz po zakończeniu procedury. Monitoringiem objęto 901 rodzin.

Zadanie 5: Zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Realizacja zadania:

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku Miasto Katowice dofinansowywało zadanie publiczne pod nazwą: „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez udzielenie schronienia” realizowane przy ul. Krasińskiego 21 w Katowicach przez Stowarzyszenie PoMOC dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej.

Podstawowym celem realizowanego zadania było przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez udzielenie schronienia kobietom i ich dzieciom doświadczającym przemocy, znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, przerwanie przemocy i odseparowanie od sprawcy.

Zadanie realizowane było poprzez:

- udzielenie bezpiecznego schronienia wraz z wyżywieniem,
- oddzielenie od sprawcy przemocy,
- udzielanie specjalistycznej pomocy w zależności od indywidualnych potrzeb: poradnictwo terapeutyczne, socjalne, prawne, opieka case-menagera poprzez pomoc w pokonaniu trudności oraz zmniejszeniu najdotkliwszych objawów reakcji kryzysowej, udzielenie informacji o dostępnych formach pomocy i pomoc w jej zorganizowaniu, wsparcie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej, porady prawne, pomoc terapeutyczną,
- towarzyszenie w codziennych czynnościach,
- rozwijanie umiejętności wychowawczych,
- edukację w zakresie zdrowego życia,
- naukę gospodarowania,
- motywowanie do podjęcia terapii i zmian w życiu beneficjentów.

Udzielenie schronienia wraz z wyżywieniem dla kobiet i kobiet z dziećmi odbywało się:

- całodobowo,
- bez skierowania z MOPS,
- bez względu na dochód,
- na okres do trzech miesięcy (w wyjątkowych przypadkach po uprzednio uzyskanej zgodzie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, możliwe było przedłużenie pobytu).

Załatwianie spraw formalnych związanych z przyjęciem do Ośrodka odbywało się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00.

W 2022 roku udzielono schronienia wraz z wyżywieniem dla 8 kobiet i ich 6 dzieci (w tym 11 osobom po uprzednio uzyskanej zgodzie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach - ze względu na trudną sytuację w rodzinie - został przedłużony pobyt powyżej trzech miesięcy) w tym ofiar przemocy w rodzinie – 8 kobiet i ich 6 dzieci.

Zaspokajanie potrzeb bytowych poprzez zapewnienie w szczególności:

- schronienia z możliwością przyjąć przez całą dobę,
- samodzielnego miejsca do spania,
- wyposażenia w niezbędne meble,
- pościeli i bielizny pościelowej,
- możliwości korzystania z usług sanitarnych,
- miejsca do zajęć grupowych dla kobiet i dzieci,
- możliwości samodzielnego przygotowania posiłków z produktów zakupionych przez placówkę.

Zadanie 6: Zabezpieczenie potrzeb socjalno-bytowych rodzin z problemem przemocy.

Realizacja zadania:

Pracownicy socjalni Terenowych Punktów Pomocy Społecznej objęli pomocą socjalną 343 rodziny z problemem przemocy. Pomoc i praca socjalna z rodziną realizowana była z wykorzystaniem interdyscyplinarnej procedury „Niebieskiej Karty”, w ramach Grupy Roboczej, tj. we współpracy z dzielnicowymi, pedagogami, kuratorami i członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W przypadku każdej rodziny korzystającej z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach rozeznawana była jej sytuacja socjalna.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił 2 rodzinom pomocy nakierowanej na uzyskanie mieszkania socjalnego.

Zadanie 7: Realizowanie działań w ramach interwencji związanych z ochroną i zabezpieczeniem dziecka.

Realizacja zadania:

W 2022 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach podjęli 482 interwencje w środowisku w związku z przemocą w rodzinie lub podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie. W wyniku interwencji podjęto decyzję o zabezpieczeniu 22 dzieci w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie 8: Przygotowanie osób doznających przemocy domowej do uczestnictwa w procedurach prawnych, ochrony dziecka, jako świadka w procesie karnym, tworzenie bezpiecznych warunków do przesłuchań dzieci oraz osób dorosłych dotkniętych przemocą w rodzinie.

Realizacja zadania:

Klienci Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach objęci byli pomocą w zakresie przygotowania do działań prawnych. Praca obejmowała dorosłych i dzieci. W ramach bezpłatnego poradnictwa prawnego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach udzielono 287 porad prawnych.

·Stowarzyszenie „PoMOC” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej udzieliło 153 godziny porad prawnych.

Rozpowszechniano informację o bezpłatnych poradach prawnych na terenie miasta Katowice poprzez rozprowadzanie ulotek informacyjnych i informację na stronie internetowej.

Działania prawne związane z przestępstwami przeciwko rodzinie przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Kategoria spraw	Prokuratura Katowice Północ	Prokuratura Katowice Zachód	Prokuratura Katowice Południe	Prokuratura Katowice Wschód	Razem
1.	Liczba postępowań w związku z przemocą w rodzinie	108	72	88	136	404
2.	Liczba oskarżonych	2	8	13	22	45
3.	Liczba spraw umorzonych	27	21	14	41	103
4.	Liczba odmów wszczęcia postępowań	49	39	38	37	163
5.	Środek zapobiegawczy – zakaz kontaktowania	5	9	13	15	42
6.	Środek zapobiegawczy – nakaz opuszczenia lokalu	10	7	8	10	35
7.	Środek zapobiegawczy – tymczasowy areszt	4	0	4	1	9

Źródło : dane za 2022 r. z Prokuratury Katowice – Wschód, Zachód, Północ, Południe

Zadanie 9. Prowadzenie i rozpowszechnienie informacji o miejscach pomocy, telefonach zaufania dla osób doznających przemocy w rodzinie.

Realizacja zadania:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka” w zakresie prowadzenia telefonu zaufania dla mieszkańców Katowic. Funkcjonowanie telefonu zaufania codziennie w godzinach 18.00-6.00 umożliwia osobom doświadczającym przemocy, bądź znajdującym się w innych sytuacjach kryzysowych uzyskanie wsparcia, pomocy w przeanalizowaniu i doprecyzowaniu spraw do rozwiązania oraz dostarczenie informacji o miejscach, a także formach pomocy specjalistycznej. W 2022r. przeprowadzono łącznie 2000 rozmów (z czego 274 dotyczyło spraw związanych z przemocą domową, a pozostałe 1726 rozmów dotyczyło kwestii uzależnień i innych kryzysów).

Prowadzenie i rozpowszechnienie informacji o miejscach pomocy odbywało się poprzez ulotki, stronę internetową, udział przedstawicieli Ośrodka Interwencji Kryzysowej w akcjach informacyjnych organizowanych w ramach programu profilaktyczno-edukacyjnego na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie „Moc! Na Ty”, a także w takich przedsięwzięciach jak: festyny osiedlowe, spotkania, konferencje czy „Festiwal AmfiROCK – Katowice Przeciw Przemocy”. Ponadto wysyłano pisma informacyjne do policji, sądów i prokuratur o uruchomieniu kolejnej edycji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Nazwa wskaźnika	2021	2022	Prognoza/ potrzeby 2023
Liczba osób doznających przemocy, które skorzystały ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	231	191	191
Liczba dzieci dotkniętych przemocą korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	56	44	44
Liczba dzieci korzystających z miejsca schronienia stowarzyszenia POMOC	5	6	6
Liczba dzieci, na rzecz których przeprowadzono interwencję, w celu zapewnienia bezpieczeństwa	15	22	20
Liczba „Niebieskich Kart” uruchomionych przez uprawnione służby i instytucje:	191	241	241
·Policja,	91	87	87
·Pomoc społeczna,	21	32	32
·Oświata,	12	12	12
·Ochrona zdrowia,	1	0	0
·Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych			
Liczba spraw prowadzonych przez organy ścigania	439	404	404

Liczba osób korzystających z miejsc schronienia	15	14	14
Liczba osób korzystających z realizowanych programów terapeutycznych i edukacyjnych	21	20	20
Liczba udzielonych porad:	2021	2022	Prognoza/ potrzeby 2023
Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach udzielił:			
-porad prawnych,	330	287	287
-porad specjalistycznych,	583	643	643
-spotkań rodzinnych.	21	35	35
Stowarzyszenie „Po MOC” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej:			
-udzieliło porad prawnych,	189	153	153
-zrealizowało terapii indywidualnych,	75	13	13
-udzieliło konsultacji motywujących ze specjalistą ds. diagnozy.	90	36	36
Ewangelickie Centrum Diakonijne „Słoneczna kraina” udzieliło:			
-porad prawnych,	-	-	-
-porad psychologicznych,	-	-	-
-porad specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	45	-	-

Komentarz

Wzrost liczby sporządzanych „Niebieskich Kart” i podejmowane w tym obszarze działania wynikają z doskonalenia współpracy pomiędzy instytucjami. Interdyscyplinarna formuła pracy w tym obszarze zwiększa efektywność działań.

Ujawnienie przemocy pozwala na zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie i członkom ich rodzin zwiększając skuteczność działań w formie pomocy specjalistycznej (psychologicznej, prawnej, socjalnej). Przyczynia się także do wzrostu świadomości społecznej zarówno przedstawicieli służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, jak i osób potrzebujących pomocy.

Ciągle wysoka pozostaje liczba spraw, w których odmówiono wszczęcia postępowania i umorzono postępowania przy niskiej karalności osób stosujących przemoc domową.

Koordynator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne prowadzone przez miasto Katowice, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, Kościoły lub związki wyznaniowe.

Priorytet 3. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel:

·Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadanie 1: Poszerzenie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, o charakterze edukacyjno-korekcyjnym o działania terapeutyczne, realizowane zarówno przez podmioty samorządowe, jak i organizacje pozarządowe oraz wypracowanie pomiędzy nimi zasad współpracy.

Realizacja zadania:

Oddziaływania interwencyjno-motywuujące wobec osób stosujących przemoc realizowane były we współpracy z policją (w ramach procedury „Niebieskie Karty”), kuratorami sądowymi dla dorosłych i pracownikami socjalnymi. Wypracowano zasady kierowania osób stosujących przemoc do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym w oparciu o kontrakt. W 2022 roku na trzech spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie omawiano aktualne edycje grup korekcyjno-edukacyjnych, przypomniano zasady kierowania osób na grupę. Rozpropagowywano ulotki dotyczące „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie” do wykorzystania w działaniach motywujących osoby stosujące przemoc do udziału w spotkaniach grupy. Informacje o planach uruchomienia kolejnej edycji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie były kierowane do Policji, Prokuratury i Sądów oraz Grup Roboczych prowadzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Dwa razy w roku Prokuratury, Sądy oraz Policja otrzymały także ulotki i informator.

W 2022 roku zrealizowano dwie edycje „Programu grupy korekcyjno-edukacyjnej dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie”. W zajęciach wzięło udział łącznie 22 osoby. Pierwsza edycja programu miała miejsce w okresie od marca do czerwca. Zajęcia rozpoczęło 12 osób a ukończyło 10 osób. Druga edycja odbyła się w okresie od września do grudnia, na zajęcia zgłosiło się 8 osób, ukończyły 3 osoby.

Oddziaływaniami indywidualnymi w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach objęto 122 osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące.

Od 2017 roku Ośrodek rozszerzył ofertę pomocy w formie grupowej dla osób stosujących przemoc domową o oddziaływania terapeutyczne, w postaci Programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Uczestnicy Programu rekrutowani są głównie z osób biorących udział w Programie edukacyjno-korekcyjnym. W 2022 roku zajęcia nie były prowadzone, ze względu na większe zapotrzebowanie na Program edukacyjno-korekcyjny dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc.

Zadanie 2: Monitorowanie efektów programów edukacyjno-korekcyjnych i terapeutycznych adresowanych do osób stosujących przemoc.

Realizacja zadania:

Monitorowano sytuację domową pod kątem występowania przemocy w rodzinie wobec 24 osób, które zakończyły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie. Ustalono, że w 2022 roku 23 osoby zachowywały się spokojnie, natomiast 1 osoba zachowywała się agresywnie wobec partnera.

Zadanie 3: Realizacja działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w tym zastosowanie środków zapobiegawczych (np. nakaz opuszczenia lokalu i zakaz kontaktowania).

Realizacja zadania:

W 2022 roku przeprowadzono 3954 interwencje domowe przez patrol interwencyjny Policji, w których 50 osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie została zatrzymana, a 67 osób odizolowano do wytrzeźwienia. W 254 sprawach zgłoszono przemoc o charakterze psychicznym, w 236 przypadkach zgłoszono przemoc fizyczną, w 5 sprawach przemoc seksualną, a w 3 ekonomiczną, inne rodzaje przemocy związane m.in. z zaniedbaniami zgłoszono w 71 przypadkach. Liczba postępowań wszczętych przez policję w sprawie przemocy związanej z art. 207 kk wyniosła w 2022 roku 195 spraw. Wobec 12 osób zastosowano nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (w tym 6 wydanych przez Policję i 6 przez Sąd).

Prokuratura wszczęła 404 postępowania w związku z przestępstwami przeciwko rodzinie, w tym związanych z art. 207, w 45 przypadkach sformułowała akt oskarżenia, w 42 przypadkach nałożyła zakaz kontaktowania się, w 35 przypadkach nakaz opuszczenia lokalu, a w 9 przypadkach nałożyła tymczasowy areszt. W 103 przypadkach umorzyła sprawy, w 163 przypadkach odmówiła wszczęcia postępowania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podjął 95 interwencji prawnych związanych z występowaniem problemu przemocy w rodzinie. Działania te obejmowały powiadomienie organów ścigania o podejrzeniu przestępstwa związanego z przemocą w rodzinie oraz wnioski do Sądu w związku z ochroną dziecka krzywdzonego. Działania te podejmowane były w sytuacji doznawania przez dziecko przemocy, jak również w sytuacji, gdy jest ono świadkiem przemocy.

W 2022 roku dzielnicowi w ramach procedury „Niebieskie Karty” skierowali do „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie” 160 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie, a prokuratorzy skierowali 6 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

Zadanie 4: Podejmowanie rozmów interwencyjnych i motywujących z osobami stosującymi przemoc domową, w tym z osobami z problemem alkoholowym, które stosują przemoc w formie zaniedbań wobec zależnych członków rodziny i kierowanie do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym.

Realizacja zadania:

W ramach działań Grup Roboczych w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach podejmowane były rozmowy interwencyjne i motywujące wobec sprawców przemocy domowej m.in. do udziału w „Programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie”. Spotkania z osobami podejrzewanymi o stosowanie przemocy w rodzinie realizowane były w ramach „karty D” procedury „Niebieskie Karty”. Na spotkania Grup Roboczych zgłosiło się 68 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

Zadanie 5: Opracowanie i aktualizowanie informatorów o programach adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie i udostępnienie jej organom ścigania i przedstawicielom wymiaru sprawiedliwości.

Realizacja zadania:

Na stronach internetowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach dostępna jest ulotka skierowana do osób, które mają problem ze złością, zachowują się agresywnie i stosują przemoc w rodzinie, w której osoby agresywne zachęcane są do szukania pomocy i podjęcia pracy nad sobą.

W miesiącach: styczeń i sierpień 2022 roku informowano Prokuraturę, Policję oraz Sądy o prowadzeniu Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie. W przekazanej informacji zawarte były cele jakie spełnia program oraz warunki rekrutacji.

Wskaźniki i prognozy/potrzeby

Nazwa wskaźnika	2021	2022	Prognoza/ potrzeby 2023
liczba osób stosujących przemoc, które zgłosiły się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach	121	122	120
liczba osób stosujących przemoc, kierowanych do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym	161	166	165
liczba osób stosujących przemoc, uczestniczących w programie edukacyjno-korekcyjnym	21	20	20
liczba osób stosujących przemoc, uczestniczących w programie psychologiczno-terapeutycznym	0	0	10
liczba sporządzonych formularzy „Niebieskiej Karty” część „D”	76	68	70
liczba osób, wobec których wydano nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu mieszkalnego oraz zakaz zbliżania się do mieszkania	5	12	10

Komentarz

Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie zgłaszających się na spotkania Grup Roboczych oraz do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie jest ciągle niska w stosunku do liczby sprawców przemocy domowej objętych procedurą “Niebieskie Karty”. Niska także pozostaje liczba osób, wobec których wydano nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu mieszkalnego oraz zakaz zbliżania się do mieszkania.

Koordinator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Miejska Policji, Prokuratura Rejonowa.

Priorytet 4. Doskonalenie strategii i modelu współpracy służb, instytucji, organizacji pozarządowych i kościołów lub związków wyznaniowych w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cele:

·Doskonalenie strategii współpracy służb, instytucji, organizacji i kościołów lub związków wyznaniowych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

·Rozwijanie i doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy.

·Monitoring skuteczności podejmowanych działań w obszarze interwencji i pomocy.

Zadanie 1: Realizacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, organizowanie spotkań i pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.

Realizacja zadania:

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany w związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku, która nałożyła na gminy obowiązek tworzenie zespołu, jako podstawowego elementu gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2022 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonował na podstawie Zarządzenia nr 869/2020 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 7 kwietnia 2020r. (z późn. zm.) w oparciu o Uchwałę nr XXIV/487/16 Rady Miasta Katowice z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

W skład Zespołu w 2022 roku wchodziło 21 przedstawicieli służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in.: Urzędu Miasta, Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Prokuratury, Sądu (Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej), Oświaty, Ochrony Zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowych.

Celem Zespołu jest:

- Organizowanie, integrowanie i koordynowanie działań służb, instytucji, organizacji i specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Katowice.

- Opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

- Wdrożenie i nadzór nad realizacją interwencyjnej procedury „Niebieskie Karty” oraz pracą Grup Roboczych zajmujących się planowaniem i realizacją pomocy rodzinom z problemem przemocy.

- W 2022 roku zorganizowano 5 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego celem opracowywania zasad realizacji zadań określonych w niniejszym programie.

Zadanie 2: Doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy na poziomie operacyjnym – powołanie Grup Roboczych do pracy z indywidualnym przypadkiem i nadzór nad realizacją ich zadań.

Realizacja zadania:

- W 2022 roku funkcjonowało 10 Grup Roboczych w dzielnicach miasta z siedzibami w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej nr 1-10 w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie lub w indywidualnych przypadkach. W skład stałych Grup Roboczych wchodził Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2022 roku powołanych było 28 Koordynatorów, co najmniej dwóch w każdym Terenowym Punkcie Pomocy Społecznej nr 1-10. Koordynatorzy są równocześnie członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- W 2022 roku odbyło się 1378 spotkań Grup Roboczych. W ich skład wchodził: dzielnicowi, pedagodzy, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy, specjaliści w dziedzinie przemocy w rodzinie zaangażowani bezpośrednio w pomoc konkretnej rodzinie.

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewniał obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

Zadanie 3: Koordynowanie działań Policji, Pomocy społecznej, Oświaty, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ochrony zdrowia i innych instytucji i organizacji w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Realizacja zadania:

W ramach współpracy podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizujących procedurę „Niebieskie Karty”:

- W maju, czerwcu, wrześniu i grudniu Kierownik Ośrodka wziął udział w spotkaniach Rady Ekspertów ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Warszawie.

- W celu usprawnienia współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na bieżąco uaktualniany był skład Komisji (o nowych Koordynatorów ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie).

Ostatnia zmiana w 2022 roku została dokonana Zarządzeniem Nr 2732/2022 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 4 października 2022 roku.

Zadanie 4: Realizacja współpracy z przedstawicielami kościołów i związków wyznaniowych w obszarze profilaktyki przemocy i pomocy rodzinie.

Realizacja zadania:

·Stowarzyszenie „PoMOC” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej współpracowało z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, w tym z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w zakresie pomocy rodzinom z problemem przemocy udzielając pomocy psychologicznej i udostępniając miejsca schronienia. Przedstawiciele stowarzyszenia brali udział w realizacji procedury w odniesieniu do rodzin, gdzie uruchamiano „Niebieską Kartę” i uczestniczyli w Grupach Roboczych. Z pomocy Stowarzyszenia w ramach pomocy specjalistycznej skorzystało 49 osób.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Nazwa wskaźnika	2021	2022	Prognoza/ potrzeby 2023
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	4	5	5
Liczba spotkań Grup Roboczych	1031	1378	1378
Liczba konsultacji przedstawicieli służb i instytucji – spotkań koordynatorów	1	-	-
Liczba programów realizowanych w oparciu o współpracę służb, instytucji, organizacji w zakresie rozwiązywania problemów przemocy	2	1	3

Źródło: dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Katowicach za 2021 r. oraz 2022 r.

Komentarz

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W 2022 roku wzrosła liczba działań interwencyjno-pomocowych związanych z uruchomieniem procedury “Niebieskie Karty” a w konsekwencji wzrosła liczba spotkań Grup Roboczych. Koordynatorzy ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2022 roku mieli możliwość korzystania z bieżącego wsparcia poprzez konsultacje indywidualne oraz w formie superwizji organizowanych dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Koordynator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Kościoły lub związki wyznaniowe.

Priorytet 5. Profesjonalizacja działań przedstawicieli służb i instytucji w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy.

Cel:

·Podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb, instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 1. Organizowanie i realizacja szkoleń dla przedstawicieli służb, instytucji i organizacji realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Realizacja zadania:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej od stycznia do grudnia 2022 roku zorganizował następujące szkolenia dla pracowników MOPS:

·„Procedura Niebieskie Karty” dla pracowników socjalnych TPPS (5 osób), Zespołu Pieczy Zastępczej (7 osób), łącznie 12 osób, (luty 2022 r.), I edycja;

·„Przemoc w rodzinie ” dla pracowników socjalnych TPPS (4 osoby), Centrum Rehabilitacji społecznej (3 psychologów), Zespołu Pieczy Zastępczej (2 osoby w tym: 1 psycholog oraz 1 koordynator), łącznie 9 osób (marzec 2022 r.), I edycja;

„Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań dzieci” dla Świetlic Specjalistycznych i Klubów Młodzieżowych (4 osoby), Centrum Rehabilitacji Społecznej (1 psycholog), łącznie 5 osób, (kwiecień 2022 r.), I edycja;

„Praca z klientem i rodziną z problemem alkoholowym” dla pracowników socjalnych TPPS (1 osoba), Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (2 osoby), Dziennych Domów Pomocy Społecznej (5 osób), łącznie 8 osób, (kwiecień 2022 r.), I edycja;

„Interwencja kryzysowa” dla pracowników socjalnych TPPS (3 osoby), asystentów rodzinnych (5 osób), Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi (1 pracownik socjalny), Centrum Rehabilitacji Społecznej (1 psycholog), Działu Projektów i Inicjatyw (1 organizator społeczności lokalnej), Dziennych Domów Pomocy Społecznej (1 osoba), łącznie 12 osób, (maj 2022 r.), I edycja;

„Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań dzieci” dla pracowników socjalnych TPPS (7 osób), asystentów rodzinnych (4 osoby), łącznie 11 osób (czerwiec 2022 r.), II edycja.

„Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań dzieci” dla Zespołu Pieczy Zastępczej (6 osób), Dziennych Domów Pomocy Społecznej (2 osoby), Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi (1 osoba), Działu Projektów i Inicjatyw (1 osoba) łącznie 10 osób (październik 2022 r.), III edycja.

Procedura „Niebieskie Karty” dla asystentów rodzinnych (5 osób), pracowników socjalnych TPPS (4 osoby), Centrum Rehabilitacji Społecznej (2 psychologów), łącznie 10 osób (październik 2022r.), II edycja;

„Praca z klientem i rodziną z problemem alkoholowym” dla pracowników socjalnych TPPS (3 osoby), Zespołu Pieczy Zastępczej (2 osoby), Świetlice Specjalistyczne (4 osoby), łącznie 9 osób, (listopad 2022 r.), II edycja;

„Przemoc w rodzinie” dla pracowników socjalnych TPPS (3 osoby), asystentów rodzinnych (3 osoby), Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (1 osoba), łącznie 7 osób, (listopad 2022 r.) II edycja;

„Przemoc – specyfika pracy socjalnej z rodzinami z problemem przemocy – szkolenie zaawansowane” dla pracowników socjalnych TPPS (1 osoba), asystentów rodzinnych (4 osoby), Centrum Poradnictwa Specjalistycznego Metodyki i Strategii (1 psycholog), łącznie 6 osób, (listopad 2022 r.) I edycja.

W szkoleniach wzięło udział łącznie 99 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

W czerwcu 2022 r. pracownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej uczestniczył w spotkaniu z 12 asystentami rodzinnymi na temat interwencji i procedury „Niebieskie Karty”.

W listopadzie 2022 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej uczestniczył w spotkaniu z 10 asystentami rodzinnymi. Tematem przewodnim było podejmowanie działań przez asystentów w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie.

W maju Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej wziął udział i wraz ze Stowarzyszeniem „MOC WSPARCIA” współorganizował Konferencję dla Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych dotyczącą przemocy wobec dzieci, która miała miejsce w Sosnowcu. Na Konferencji Kierownik OIK przygotował i wygłosił wykład pt.: „Rezyliencja u dzieci i młodzieży”.

W czerwcu dwóch pracowników merytorycznych Ośrodka wzięło udział w festynie na terenie Osiedla Tysiąclecia. Wraz z Komendą Miejską Policji w Katowicach Ośrodek prowadził punkt z materiałami dotyczącymi profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podejmował kontakt z uczestnikami festynu, nakierowany na udzielanie informacji w zakresie wsparcia specjalistycznego (pomocy psychologicznej, socjalnej, prawnej itp).

We wrześniu 2022 roku dwóch pracowników Ośrodka wzięło udział w dwudniowym „Festiwalu Amfi Rok – Katowice Przeciw Przemocy”, organizowanym w Parku Zadole. Na imprezie rozdawano ulotki informacyjne mieszkańcom, m.in. młodzieży uczestniczącej w warsztatach poświęconych przeciwdziałaniu przemocy. Pracownicy wzięli również udział w panelu dyskusyjnym ekspertów, gdzie tematem przewodnim było przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży.

W listopadzie 2022 roku Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej uczestniczył w spotkaniu roboczym w Wojewódzkim Centrum Powiadamiania Ratunkowego. W efekcie uzgodniono, że Ośrodek odbędzie 4 spotkania z operatorami linii 112, które zaplanowano na styczeń i luty 2023r. Tematem przewodnim będzie omówienie strategii postępowania wobec osób zgłaszających przemoc domową w sytuacji, gdy nie ma potrzeby natychmiastowej interwencji żadnej ze służb. Chodzi np. o to jakich udzielać informacji, gdzie kierować itp.

W grudniu pracownik OIK wziął udział w spotkaniu Orange the World – Razem przeciwko przemocy wobec kobiet, organizowanym przez Międzynarodową Organizację Soroptimist International Klub Silesia w Katowicach, gdzie wygłosił prelekcję na temat działalności Ośrodka oraz współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie różnych instytucji działających na terenie Miasta Katowice.

Szkoły i placówki oświatowe prowadzone przez miasto Katowice nie organizowały szkoleń dla innych instytucji, organizowały jednak szkolenia informacyjne i spotkania, w tym indywidualne dla rodziców dzieci i młodzieży, poświęcone przeciwdziałaniu przemocy i agresji.

Na terenie szkół odbywały się szkolenia Rad Pedagogicznych, zaś tematyka tych szkoleń uzależniona była od potrzeb konkretnej jednostki organizacyjnej. Wśród tych szkoleń znajdowały się również takie, które poruszały tematykę przemocy w rodzinie i szkole oraz dotyczące rozwiązywania konfliktów, efektywnej komunikacji itp.

Nauczycielom i wychowawcom zatrudnionym w szkołach i placówkach pomocą w rozwiązywaniu problemów służyły poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz Specjalistyczna Poradnia Rodzinna. Poradnie organizowały też szkolenia wolontariuszy i osób niepełnosprawnych w zakresie aktywizacji i podejmowania działań społecznych.

Zadanie 2: Wdrażanie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia.

Realizacja zadania:

·W ramach wspierania osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, przeprowadzono 8 superwizji psychologicznych dla pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i 231 superwizji dla pracowników pozostałych jednostek organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, w tym psychologów, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, wychowawców świetlic specjalistycznych.

Koordynatorzy ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestniczyli w superwizjach organizowanych w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ponadto mają możliwość konsultowania na bieżąco swojej pracy merytorycznej jak i organizacyjno-technicznej odnośnie prowadzonych Grup Roboczych, jak i indywidualnych przypadków.

·W marcu 2022 roku Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej wziął udział w badaniach zleconych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, na temat skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

·Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna czynnie angażowała się w działania mające na celu ochronę i pomoc ofiarom przemocy domowej. Realizując zadania, które mają zapobiegać dalszej przemocy i nie dopuszczać do jej eskalacji - w sytuacji rodzin pozostających pod opieką Poradni. Ścisłe współpracowano w tej kwestii z placówkami oświatowymi (tj. szkoły, przedszkola), ośrodkami MOPS, a także placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

W sytuacji gdy dochodziło do nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny w związku ze stosowaną przemocą:

- częstotliwość i intensywność doznawanych przez dziecko frustracji może zaburzać jego funkcjonowanie emocjonalne. W związku z tym, zarówno dziecko jak i rodzic - będący ofiarami przemocy, objęci byli szczególną opieką terapeutyczną na terenie Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Udzielane były również porady na temat przysługujących im praw oraz dotyczące możliwości uzyskiwania wsparcia.

Rolą Poradni jest udzielanie skutecznej pomocy. Objęte opieką interwencyjno-terapeutyczną ofiary przemocy domowej, oczekują poprawy jakości dalszego ich życia. Jednakże z uwagi na funkcjonowanie w przedłużających się sytuacjach kryzysowych, wykazują małą aktywność i brak sił na dokonywanie radykalnych zmian. Często funkcjonują w związkach opartych na zasadzie zależności, np. ekonomicznej od

sprawcy. W takiej sytuacji osoby pracujące z rodzinami doświadczającymi przemocy starają się okazywać gotowość do udzielania wsparcia i służyć pomocą. Zasadnym jest wówczas realizowanie działań psychokorekcyjnych wobec sprawcy przemocy, po wcześniej podjętych próbach mających na celu zmotywowanie go do zmiany zachowań.

Na terenie Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej organizowane były spotkania ze sprawcami przemocy mające na celu zmotywowanie go do zmiany zachowań. W trakcie takich spotkań rodzic zdobywał wiedzę i umiejętności, które powinny zostać przez niego wykorzystane w celu zwalczania własnej agresji. Spotkania przewidziane dla sprawców przemocy, nie miały cech terapii indywidualnej, miały natomiast za zadanie zmotywować do zwiększenia kontroli zachowań.

W sprawach konfliktu wewnątrz rodziny, poradnie podejmowały działania o charakterze rozjemczym, szczególnie w sytuacji konfliktów rodzinnych, które cechują się długim okresem narastania. Opieką objęte były rozwodzące się małżeństwa, u których dochodziło do sporu w związku z koniecznością uregulowania opieki nad małoletnimi dziećmi. W sytuacji konieczności uregulowania opieki nad małoletnimi dziećmi rodzic kierowany był do placówek specjalistycznych (np. Specjalistyczna Poradnia Rodzinna, Ośrodek Interwencji Kryzysowej) lub do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

Wieloletni konflikt małżeński wpływa destabilizująco na wszystkich członków rodziny. Z uwagi na brak umiejętności jego rozwiązania, zasadnym jest skorzystanie ze wsparcia osób, które pomogą ustalić reguły i warunki niezbędne do polepszenia komunikacji.

Poradnie organizują spotkania, do których dochodzi z polecenia sądu. Mają one często na celu naprawę relacji partnerskich między rozstającymi się rodzicami oraz odbudowywanie więzi między dzieckiem a drugim z rodziców. Na wniosek sądu - poradnie przygotowuje opinię o przebiegu spotkań.

W związku z występującą w polskim sądownictwie zasadą bezpośredniości - dzieci będące ofiarami przestępstw, przesłuchiwane są na okoliczność wydarzeń, w których uczestniczyły lub były świadkami czynu. Zarówno dla rodzica jak i dla dziecka składanie zeznań obarczone jest dużym stresem, wynikającym m.in. z nieznamościami procedur, którym jako świadek będzie ta osoba podlegać. W związku z tym do Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej zgłaszają się rodzice, w oczekiwaniu wsparcia i informacji w jaki sposób mogą uzyskać pomoc dla dziecka, jak powinni z nim rozmawiać o zbliżającym się przesłuchaniu.

Poradnie zapewniają wsparcie terapeutyczne dziecku na każdym etapie trwania sytuacji trudnej/traumatycznej. Obejmuje je odpowiednią dla wieku, poziomu rozwoju - pomocą indywidualną. Równolegle rodzic poznaje sposoby samodzielnego radzenia sobie z sytuacjami trudnymi dotyczącymi dziecka. Zachowania dziecka są monitorowane w czasie, aż do ich ustąpienia.

W ramach oddziaływań mających na celu przeciwdziałanie i zwalczanie demoralizacji oraz przestępczości nieletnich, poradnie pozostają w ścisłej współpracy z przedszkolami, szkołami, ośrodkami MOPS, policją, sądem, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, prokuraturą, Domem Aniołów Stróżów, świetlicami środowiskowymi oraz Domami Dziecka. Podtrzymują także stały kontakt z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin oraz Sądem Rodzinnym i Nieletnich.

W sytuacji gdy instytucja lub rodzic zgłasza nieletniego, przejawiającego symptomy demoralizacji lub wchodzącego w kolizję z prawem - poradnie niezwłocznie podejmują działania mające na celu określenie przyczyn i stopnia zagrożenia niedostosowaniem społecznym.

Nieletni zostaje objęty procesem diagnostycznym i ewentualnie procesem terapeutycznym. Często wymaga badań specjalistycznych: psychiatrycznych lub neurologicznych.

Niejednokrotnie dla celów sądowych opracowywana jest opinia dotycząca rokowań, możliwości i niezbędnych warunków potrzebnych dla poprawy funkcjonowania społecznego nieletniego.

Nieletni może także zostać objęty pomocą terapeutyczną na terenie Poradni. Rodzicowi natomiast na bieżąco udzielane jest wsparcie emocjonalne oraz informacyjne, odnośnie możliwości skutecznego oddziaływania wychowawczego. W sytuacjach trudnych kieruje się go do placówek, gdzie może otrzymać bardziej specjalistyczną pomoc w zakresie zgłaszanych problemów.

Poradnie prowadzą także specjalistyczne konsultacje oraz porady dla nauczycieli, pracowników socjalnych, sędziów rodzinnych, policjantów, w zależności od potrzeb (telefoniczne i online). Zatrudnieni w poradniach psychoterapeuci korzystają również ze wsparcia w ramach superwizji.

Jednocześnie pracownicy pedagogiczni wszystkich poradni doskonalą swoją wiedzę i wzbogacają warsztat pracy uczestnicząc w różnorodnych formach kształcenia, warsztatach i konferencjach (organizowanych także online).

Ponadto, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 im. ks. dr Stanisława Wilczewskiego nawiązała współpracę ze Stowarzyszeniem „Moc Wsparcia” - Centrum Pomocy Dzieciom w Sosnowcu, specjalizującym się w interdyscyplinarnej pomocy dzieciom pokrzywdzonym - dwóch psychologów zostało przeszkolonych w zakresie wspierania osób doświadczających przemocy.

W ramach dodatkowych form wsparcia w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 5 zrealizowano: „Mindfulness - relaksacja” - elementy treningu uważności i relaksu dla młodzieży oraz „Mindfulness - relaksacja” elementy treningu uważności i relaksu dla nauczycieli, które w okresie pandemii realizowane były w godzinach popołudniowych i wieczornych poprzez platformę MS Teams. W roku szkolnym 2022/2023 zostały przeformułowane i są realizowane w formie stacjonarnej na terenie Poradni.

Ponadto, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna w Katowicach ponownie spełniła wymogi do utrzymania uzyskanego w 2018 r. Certyfikatu „Placówki Chroniącej Dzieci przed Krzywdzeniem”, a Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 5 od 2020 r. posiada certyfikat „Chronimy dzieci” w ramach rządowego programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”.

W roku 2022 kontynuowano działania w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz zapewnienia im bezpieczeństwa, m.in. powołany został Zespół ds. Interwencji Kryzysowej, który opracowywał procedury postępowania w sytuacji interwencji kryzysowej na terenie szkoły oraz na terenie Poradni. Opracowano i udostępniono rejonowym szkołom prezentacje i poradniki dot. rozpoznawania symptomów kryzysów emocjonalnych i sposobów wczesnego reagowania. W 2022r. rozpoczęto w porozumieniu z rejonowymi placówkami, szkolenia Rad Pedagogicznych z zakresu Interwencji Kryzysowej.

Zadanie 3: Realizacja zajęć edukacyjnych i warsztatowych, programów stażowych dla studentów w ramach praktyk studenckich.

Realizacja zadania:

·W ramach realizacji zajęć edukacyjnych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we współpracy z uczelniami wyższymi umożliwiono odbycie indywidualnych praktyk studenckich 5 osobom.

·W placówkach Oświatowych studenci mają możliwość odbycia praktyk studenckich w katowickich szkołach, gdzie mogą realizować program praktyk ustalony przez uczelnię, na której studiują.

W każdym przypadku odbywa się to za zgodą dyrektora szkoły i pod opieką nauczyciela-specjalisty, zatrudnionego w danej szkole. W trakcie odbywania praktyki, w formie zajęć edukacyjnych i warsztatowych, studenci mają możliwość zapoznania się z pracą psychologa, pedagoga szkolnego i logopedy oraz praktycznego rozwiązywania problemów wychowawczych związanych z agresją i używaniem przemocy przez uczniów, a także problemów opiekuńczych dotyczących psychologicznej i prawnej ochrony dzieci doświadczających przemocy w rodzinie.

W ramach praktyk studenci m.in. pedagogiki, psychologii, czy logopedii uczestniczyli w różnych działaniach organizowanych w poradniach, także prowadzonych w terenie.

Zadanie 4: Rozwijanie wolontariatu i szkolenie wolontariuszy w zakresie problemów i rozwiązań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizacja zadania:

·W 2022 roku ze specyfiką pracy w obszarze przeciwdziałania pomocy w rodzinie zapoznało się 10 wolontariuszy zatrudnionych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, z czego 7 skierowanych było do obsługi telefonu zaufania dla seniorów.

·W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 3 organizowane były szkolenia wolontariuszy Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich „Pomoc Maltańska” oraz Stowarzyszenia PoMoc dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej w zakresie problemów i rozwiązań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki i prognozy/potrzeby

Nazwa wskaźnika	2021	2022	Prognoza/
-----------------	------	------	-----------

			potrzeby 2023
liczba szkoleń/superwizji	126	242	242
liczba uczestników szkoleń/superwizji	243	392	392
liczba studentów korzystających z praktyk w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	6	8	8
liczba wolontariuszy	7	10	10

Komentarz

W 2022 roku wszyscy pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach mogli korzystać ze szkoleń i superwizji w formie osobistego kontaktu z superwizorem. W roku sprawozdawczym powrócono do praktyk studenckich, z których zrezygnowano gdy wybuchła epidemia SARS CoV-2. Więcej spotkań ze studentami miało charakter dydaktyczny i informacyjny. Wszyscy studenci podczas odbywanych praktyk w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach mieli możliwość udziału w obserwacji pracy indywidualnej z klientem.

Koordinator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne prowadzone przez miasto Katowice.

Rozdział II

Podsumowanie realizacji programu za 2022 rok i rekomendacje

Rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie jest skuteczne jedynie dzięki efektywnej współpracy służb i instytucji działających w tym obszarze. Żadna z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie jest w stanie powstrzymać i rozwiązać problemu przemocy w rodzinie, ograniczając się tylko do własnych kompetencji, uprawnień i narzędzi. Skuteczne rozwiązywanie problemu wymaga korzystania z różnych obszarów wiedzy i umiejętności. Niezbędna jest współpraca instytucji, której jakość i efektywność zależy od zdolności wykorzystania ich zasobów.

W 2022 roku podejmowane działania nakierowane były na doskonalenie strategii i modelu współpracy służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie i stanu zasobów. Istotnym zadaniem było koordynowanie prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” i pracy Grup Roboczych.

W 2022 roku liczba uruchamianych procedur „Niebieskiej Karty” wzrosła w stosunku do roku ubiegłego. Co można rozumieć jako wzrost kompetencji i wiedzy przedstawicieli służb i instytucji podejmujących działania interwencyjne na rzecz osób poszkodowanych.

Podstawowym priorytetem Programu jest zatrzymanie przemocy w rodzinie; zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez wzrost bezpieczeństwa osób doznających przemocy i zapewnienie im dostępności do wszystkich form pomocy tj: psychologicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej, miejsc schronienia, medycznej. W 2022 roku podejmowane działania miały charakter pomocy w formie indywidualnej i grupowej, skierowane były do osób doznających przemocy, jak i stosujących przemoc. Liczba osób kierowanych do programu i biorących w nich udział w latach 2021-2022 była na podobnym poziomie. Może to być efekt oddziaływań edukacyjnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i skuteczniejszej prewencji.

W 2022 roku podejmowano szereg działań nakierowanych na podnoszenie kompetencji, wiedzy i umiejętności pracowników instytucji działających w obszarze zjawiska przemocy w rodzinie. W roku sprawozdawczym wraz z ustąpieniem pandemii znacznie wzrosła liczba superwizji, szkoleń dla osób udzielających profesjonalnej i kompleksowej pomocy rodzinom.

Ponadto, Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie proponuje szeroki wachlarz zadań pomocowych i wspierających, adresowanych do rodzin z problemem przemocy. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy jest jednym z najważniejszych priorytetów.

W nawiązaniu do powyższego podsumowania, rekomenduje się kontynuację działań realizowanych w 2022 roku, a ujętych w „Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy

w Rodzinie na lata 2021-2025” w następnych latach, z uwzględnieniem określonych priorytetów i kierunków działań.

Rozdział III

Finansowanie programu – wykonanie za 2021 i 2022 rok

Priorytet/zadania	Wyszczególnienie	Realizator	Budżet 2021 rok	Budżet 2022 rok	Klasyfikacja budżetowa	
Priorytet 1. Zadanie nr: 1,2,3,4.	Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy.	MOPS	674 956,61 zł	694 223,77 zł	85154 WG 85205 WP 85220 WP	
Priorytet 2. Zadanie nr: 1,2,3,4,6,7,8,9.						
Priorytet 3. Zadanie nr: 1,2,3,4,5.	Program korekcyjno-edukacyjny dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie;		18 899,95 zł	17 999,92 zł	85205 ZP	
Priorytet 4. Zadanie nr: 1,2,3,4.	Program zajęć grupowych o charakterze psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie					
Priorytet 5. Zadanie nr: 1,2,3,4.						
Priorytet 1. Zadanie nr: 2,3.	Stowarzyszenie Pomoc dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej z siedzibą w Katowicach przy ul. Zygmunta Krasińskiego 21, realizujące zadanie: „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez udzielenie schronienia”	WPS	113 391,26 zł	123 627,31 zł	85154 WG	
	Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka” z siedzibą w Katowicach przy ulicy Ks. Bpa Herberta Bednorza 22 realizujące zadanie pn. „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez prowadzenie telefonu zaufania”		131 920,99 zł	134 421,00 zł		
	Priorytet 2. Zadanie nr: 1,2,3,5,6,8,9.		Stowarzyszenie Pomoc dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej z siedzibą w Katowicach przy ul. Zygmunta Krasińskiego 21, realizujące zadanie: „Poradnictwo specjalistyczne dla kobiet i ich dzieci dotkniętych współczesnymi formami niewolnictwa lub innymi formami przemocy”	50 999,68 zł	51 850,00 zł	85218 WP w 2023 r. 85154 WG
			Międzynarodowa Organizacja SOROPTIMISTIC International Klub Silesia w Katowicach, realizująca zadania: „ORANGE THE WORLD Międzynarodowa akcja przeciw przemocy wobec kobiet”	0,00 zł	2 600,00 zł	85395 WP
Priorytet 1. Zadanie nr: 2,3,4.	Wydatki na funkcjonowanie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, Specjalistycznej Poradni Rodzinnej i Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	PP-P prowadzone przez miasto Katowice	8 741 922,88 zł	8 741 922,88 zł	85406 WP	
Priorytet 5. Zadanie nr: 1, 2, 3, 4.						
RAZEM:			9 732 091,37 zł	9 766 644,88 zł	-	

Finansowanie programu – plan na 2023 rok

Priorytet/zadania	Wyszczególnienie	Realizator	Budżet 2023 rok	Klasyfikacja budżetowa
Priorytet 1. Zadanie nr: 1,2,3,4.	Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy.	MOPS	954 703,00 zł	85154 WG 85205 WP 85220 WP
Priorytet 2. Zadanie nr: 1,2,3,4,6,7,8,9.				
Priorytet 3. Zadanie nr: 1,2,3,4,5.	Program korekcyjno-edukacyjny dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie;		17 226,00 zł	85205 ZP
Priorytet 4. Zadanie nr: 1,2,3,4.	Program zajęć grupowych o charakterze psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie			
Priorytet 5. Zadanie nr: 1,2,3,4.				
Priorytet 2. Zadanie nr: 1,2,3,5,8,9.	Stowarzyszenie Pomoc dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej z siedzibą w Katowicach przy ul. Zygmunta Krasińskiego 21, realizujące zadanie: „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez udzielenie schronienia”	WPS	130 634,00 zł	85154 WG
	Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka” z siedzibą w Katowicach przy ulicy Ks. Bpa Herberta Bednorza 22 realizujące zadanie pn. „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez prowadzenie telefonu zaufania,„		134 421,00 zł	
	Stowarzyszenie Pomoc dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej z siedzibą w Katowicach przy ul. Zygmunta Krasińskiego 21, realizujące zadanie: „Poradnictwo specjalistyczne dla kobiet i ich dzieci dotkniętych współczesnymi formami niewolnictwa lub innymi formami przemocy”.		52 000, 00 zł	85154 WG
	Międzynarodowa Organizacja SOROPTIMISTIC International Klub Silesia w Katowicach, realizująca zadania: „ORANGE THE WORLD Międzynarodowa akcja przeciw przemocy wobec kobiet”		0,00 zł	
	Priorytet 4. Zadanie nr: 4			
Priorytet 1. Zadanie nr: 2,3,4.	Wydatki na funkcjonowanie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, Specjalistycznej Poradni Rodzinnej i Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	PP-P prowadzone przez miasto Katowice	10 431 550,00 zł	85406 WP
Priorytet 5. Zadanie nr: 1,2,3,4.				
RAZEM:			11 720 534,00 zł	-